

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz s rendkívül
olcsó áron közöl a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.
a Wagner és Szelényi (ez-
előtt Gedeon és Tsa) nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirde-
tések, nyiltterek és rek-
lamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Groszman J. antiquar-fizletében, Falkenstein S. dohánytőzsdéjében, Hesz Jenő, Gubás F., Groszmann J. és Nagy Lajos fűszerkereskedésében kaphatók.

Ünnepeljünk.

Dicsőségteljes szabadságharcunknak félszázados évfordulója közeledik. Hiszünk, hogy ekkor minden magyar ember ünnepelni fog párt-, vallás- és rangkülönbség nélkül. Hiszünk, hogy örömezés dagasztja akkor a keblét széles e hazában mindenkinek, a ki igaz magyarnak tartja és vallja magát, mert kell, hogy a népszabadság napjának felragyogása az egész nép örömnépe legyen!

Hiszen az alkotmányosság hajnalpírja az egész országot bearanyozta. Az 1848-ki dicső vívmányokban nem egy párt, nem egy faj, de az ország összes népei részesültek; a szabadság, egyenlőség mindenkinek közös tulajdona lett.

A jóban, az előnyökben az ország minden népe egyaránt részesült, de — a Világosnál ketté törött kard csak Árpád ivadékainak szívét járta keresztül, a gyilok csak az igaz magyar nép szívében ütött mélyen sajnó sebet.

De fátyolt a multakra, s örvendjünk a velünk örvendőkkel!

Hogy a népszabadság országos ünnepélyét miként rendezik, ahhoz nekünk igen kevés szavunk lehet. Nem is arról akarunk beszélni, hanem arról, hogy miként és mikor ünnepeljen Miskolcz város közönsége?

Lapunk legutóbbi számában már említettük, hogy az ünnepély rendezésének joga a város képviselőtestületét illeti. Ebből kifolyólag a képviselőtestület egy bizottságot küldjön ki, a mely bizottság feladata tervezetet készíteni s általában jó előre megbeszélés tárgyává tenni ez ünnepelésnek a módozatait, hogy gondolkozhassanak róla a polgárok. A kinek jó eszméje van, el ne késsék vele. Mi úgy fogjuk fel a dolgot, hogy az országos ünnepély mellett külön is kell ünnepelni minden igaz magyar városnak, még a legutolsó kisközségnek is.

Ugy tudjuk, hogy Kossuth Ferencnek a szabadságharc félszázados megünneplése tárgyában az országgyűléshez beadott indítványára a miniszterelnök az országos ünnepély napjául április 11-ét — a 48-diki dicső törvények szentesítésének napját — említette. Ez nem helyes álláspont, mert 1848. márczius 15-ike a

szabadságharc kezdetének, a népszabadság hajnalhasadásának napja. Nem akkor kell tehát az örömnépet tartani, hanem *feltétlenül márczius 15-én*. Ez a legilletékesebb nap a félszázados évforduló megünneplésére. Így ment ez át a nemzet vérebe, tudatába; ezt a napot, márczius Idusát, ünnepeljük 50 év óta nagy lelkesedéssel széles e hazában.

A magyar ember, ha valamibe kezd, az Isten segedelmét kéri; ha munkáját bevégezte, hálát ad az eget Urának, ki őt megsegítette. A felekezetek lelkesei tehát sorrendben hálaadó ünnepélyes isteni tiszteletet tartanak a népszabadság 50 éves évfordulójának nagy napján. Erre természetesen majd az alakítandó nagy rendező bizottság által felkéretnek. Elmegyünk egyik templomból a másikba az ünnepi beszédek meghallgatására és hálaimánkat felkölödjük a magasságban lakozóhoz, a ki vigyázó szemmel s erős karjával őrökdi felettünk.

Az iskolák igazgatói felkérendők, hogy az ifjuság is együtt ünnepeljen a polgársággal. Övék a jövő, ők a haza leendő oszlopai. Kötelességünk, hogy lelkesítsük őket a szent haza iránti szeretetre.

Kiváló szónokok tartanak az ünnepélyhez méltó lelkesítő beszédet a néphez. Egy fiatal polgár elszavalja a „Talpra magyart.“ A három dalárda együtt elénekli a Szózatot és Hymnuszt. Este pedig a „Koronán“ közvacsora lehetne.

Ez ünnepélyeken ott kell lenni nemcsak az öreg 48-as honvédeknek, de az összes köröknek, testületeknek saját zászlóik alatt.

Igen szép dolog s nemes, hazafias cselekedet volna, ha a város közönsége a még élő miskolczi öreg honvédeket ezen a napon megvendégné. Bizony Isten megérdemelné ezt a kis áldozatot a város részéről. Mert nemcsak a hazáért, de szülőföldjükért, Miskolcz városáért is küzdöttek, ontották drága vérüket. Nemcsak imádott hazájuknak, de kedves szülővárosuknak is dicsőséget szereztek e rettenthetlen bajnokok.

Ezek a mi szerény eszménk e dicső korszak helyi ünnepelésére. A ki szebbet s jobbat tud, álljon elő vele! Lapunk

hasábjai mindig nyitva lesznek az eszmecserére.

Elvész a nemzet, a mely dicső nagyjait elfelejti s dicső nagyjait nem ünnepli meg.

Ünnepeljünk!

Borsodvármegye és a szocializmus.

— A vármegyei közgyűlésből. —

A sajtószabadság sérelme nélkül, a 48-as törvény alapján és keretében tegyen a kormány olyan intézkedéseket, melyek nemcsak meggátolják, de megelőzzék a szociális lapok elterjedését, melyek megmételtyezték a magyar földmivelő nép szellemi és lelki világát.

Ezt a határozatot mondta ki Borsodvármegye hétfőn délelőtt tartott közgyűlésében. Egyhangulag mondta ki ezt a határozatot, mert az ellenzéki bizottsági tagok is meggyőződtek arról, hogy vármegyénkben ezeknek a szennyes lapoknak az útján terjedt el a „földosztás“ veszedelmes eszméje. Voltak ugyan egyes felszólalók, mint *Blazsejovszky Ferenc*, *Bizony Ákos*, *Kubik Béla* és *Kozma Elek*, a kik aggodalommal eltelve gondoltak arra az eshetőségre, hogy a kormány ezt az alkalmat a sajtószabadság megszorítására fogja fölhasználni; de elmúlt az aggodalom dr. *Tarnay* alispánnak arra a kijelentésére, hogy *a kormány intézkedése a tisztességes sajtót nem érintheti*.

Nekünk kimondhatatlanul fáj ez a határozat. Mi mindig azt hittük, hogy a sajtó a társadalmi élet kavargó hulláma közepett sohasem vegyülhet össze a salakkal. És ime, mit látunk? Azt látjuk, hogy a legnemesebb ideát a gondolatszabadság szent eszméjét aljas kufárok a szennyes habok közé lerántották. Igaz ugyan, hogy igaz gyöngynek a tenger fenekén a helye; de a mit bátor buvárok ezelőtt ötven esztendővel már felszínre hoztak, a mit ügyes ötvösök drága keretbe foglaltak, annak helye ott van a nap sugarainál. S most ez a drága gyöngy ott vergődik az iszap fenekén. Boldog-boldogtalan büntetlenül gázol rajta keresztül.

Szegény sajtó!

Hölle J. M. Prince
of Wales sec

pezsgője

1 nagy üveg 2 frt 20 kr., egy fél üveg 1 frt 20 kr., egy pohár 25 kr.

Főraktár a **Megay Róbert** ezukrászdájában Miskolczon,

főüzlet Széchenyi-utca 26., fiók-üzlet Erzsébet-tér. — Minden harminczadik üveg dugója, a mely beégetéssel van megjelölve, egy tiz koronás aranyai váltatik be.

De vajjon célt érnek-e, ha szociális sajtót üldözőbe veszik? . . . Mi azt hisszük, hogy nem. Borsodvármegyében azt mondják a szociálisták, hogy ha a szocialista lapok nem irnának igazat, akkor a kormány már régen betiltotta volna. Mi ezzel szemben azt állítjuk, hogy ha a kormány üldözni fogja a szocialista lapokat, ha nem engedi, hogy a szociálisták ujságokat irjanak és olvassanak, a nép még jobban pártjokra áll, még jobban hiszi, hogy nekik van igazságuk. Hiszen sok helyen csak azért izgatnak a szocialista vezérek, hogy becsukják vagy üldözzék őket; jól tudván, hogy micsoda nagy vonzóerő van a martyromságban.

Megelőzni a nyomdatermék megjelenését, vagy a mint Borsodvármegye határozatában kimondja: preventív intézkedéseket léptetni életbe tiszta képtelenség. A nyomdai ipar ma már annyira fejlődött, hogy nincs az a rendőrség, amely ellenőrizni tudná: mit nyomtatnak Magyarország nyomdáiban. Titkos nyomdát felállítani a legkönnyebb dolog s a nagy nyomdáknál sem lehet minden betűszedő háta mögé egy rendőrt állítani. Szocialista ujság tehát azután is lesz, ha a szociálistáktól megvonják a sajtószabadságot. És ez még veszedelmesebb lesz. Mert miután tudni fogják, hogy titokban kell dolgozniuk, elképzelhető, hogy minden sor irásuk a legverésebb izgatás lesz. Mily kitűnően tud írni az elnyomott ember, micsoda elementáris erővel, micsoda elragadó hévvel és mégis meggyőző okoskodással! Ha a sajtószabadságot felfüggesztik, akkor lesz csak igazán veszedelmes a szocialista sajtó!

Nagy kár tehát alkotmányos szabadságunk egyetlen mentsvárához: a sajtó-

szabadsághoz nyulni. A szociálizmus olyan, mint egy nagy forrongó kazán, a hol apró nyilásokat, szeleleket engednek neki, ott a fölösleges gőz egy kis lármával ugyan, de azért mégis elillan s a kazán épségben marad. A szociális sajtó betiltásával ezeket az apró nyilásokat fogják betömni. Csak azután szét ne robbanjon a kazán!

Az is nagy kár, hogy a kormány annak idején oly üdvös és célszerű intézkedéseket nem tudott tenni, mint a minő intézkedések dr. *Tarnay* Gyula alispánnak a közgyűlés elé terjesztett javaslataiban foglaltatnak. Azok a javaslatok Borsodvármegyére nézve még ma elég idejében tétettek, mert még itt nálunk — hála istennek! — nincsen nagy baj s azokból a javaslatokból folyó intézkedések remélhetőleg meg is előzik a bajt. Ha ezeket az intézkedéseket a többi ma már zavargó vármegyékben annak idejében megtették volna, ma nem lenne szükség a sajtószabadság megszorítására és a statáriumra. Dr. *Tarnay* Gyula javaslatait az emberszeretet és a segély nemes intenciója hatja át. A szociális bajokat csakis ezzel lehet megszüntetni, nem pedig erőszakkal és csendőrszuronyal!

*

A közgyűlés lefolyásáról a következőkben referálunk:

Báró *Vay* Elemér főispán megnyitván a közgyűlést, előterjeszti, hogy dr. *Menner* Adolf megyei főorvos állásáról lemondott.

A közgyűlés dr. *Tarnay* Gyula alispán javaslatára a távozó főorvosnak hű és odaadó működéséért elismerését és köszönetét jegyzőkönyvileg kifejezi.

Dr. *Tarnay* Gyula alispán évnegyedes jelentését olvasták fel. A jelentés most is hű képben mutatta be megyénk közigazgatási életét. De különösen az *éhínség* és *agrár-*

ban, hogy asszony. De hát nincsen e elég példány az asszonyok között olyan, a ki három nap alatt is megunja a férjét? . . . De bizony van. No hát ez is volt az egyik nyavalyája.

. . . Csak az lett mindennek vége, hogy április 13-án megcsókolta a kis fiát, azt a kedves két esztendőes gyereket, aztán befordult a fal felé, többet a maga emberségéből nem is fordult kifelé, — meghalt. Ha valamit erősen föltesz az ember magában, az végre sikerül, ő pedig olyan szándékkal volt, hogy itt hagyja ezt a télen sáros, nyáron poros világot. Tanu rá az öreg Szipirtyoné.

— No hát „temetés“ lesz a pusztán, ami esemény. Ritkán vizitel erre a halál a 15—20 családot képező népség között, mintha kicsi nyelve mondaná reájok: „mire megyek veletek szegények?“ A grófoknál még az is szépen el van rendezve, mint az ebéd vagy ozsonna ideje. Saját családi köszvényében hal meg mindenik, mert örökben száll át a jeles úri családban, mint az ezüstnemű, vagy a festmények, vagy a jószág.

Tehát Igyártó Miska is ki van terítve. Két mosószekeken van végigfektetve, két szekéroldal, az beterítve durva lepedővel, azon fekszik a Miska. Igaz, hogy a mult héten azokon a „szekéroldalokon“ trágyát hordtak, de hát mi az ember is, ha egyszer meghal?

szociálizmus megszüntetésére tartalmaz becses és megszívlelendő javaslatokat.

Az éhínség.

Az éhínség vármegyénk területén különösen Domaházán, Rakaczán, Rakacza-Szenden és Meszesen dul. A nép nyomorának enyhítésére az alispán meghagyta a főszolgabírának, hogy rozslisztet és burgonyát vásároljanak az árvíz-alap terhére.

A közgyűlés az alispán intézkedését elismerőleg jóváhagyta s a további teendőkre fölhatalmazta.

Az agrár-szociálizmus.

Erről a veszedelmes bajról dr. *Tarnay* Gyula alispán a következő jelentésben számol be:

Megyénk területe e társadalmi bajjal szemben meglehetősen érintetlen marad. Meg voltam azonban győződve, hogy a veszélyes izgatók nálunk is megjelennek s meg fognak kezdődni a kísérletek, melyek fejünk felett a házat lángba borítani alkalmasak: éppen azért a nyugalom óráit nem hagytuk összetett kezekkel elszaladni, hanem igyekeztünk megtenni a kellő intézkedéseket arra nézve, hogy a baj bennünket készületlenül ne találjon, hogy a gazdaközönség intelligensebb része kellő módon felvilágosítva, a veszélyes tanok ellen vértelve legyen s községenként létesüljön a gazdaközönségnek oly érdekvépviselete, mely a betegség csiráit rögtön észleli és arról a hatóságnak jelentést tesz. Főszolgabíránk különösen a fenyegetett alsó részeken éberem őröködnék a közrend fölött s folytonosan uton lévén, felügyelik a jelenségeket, személyesen intézkednek s igyekeznek praeventív intézkedéseikkel az izgatást csirájában elfojtani. Az éber őrökösnek ez ideig még kellő eredménye van, de vajjon meddig? azt előre meghatározni vagy e részben biztosítékot nyújtani lehetetlen. Az eddig mutatkozó szociális jelenségek a következők:

1. Tisza-Keszi községében juh-nyírók keresésének ürügye alatt a szomszédos, teljesen inficiált Szabolcsmegyéből két egyén érkezett, kik több ismerős lakost egybegyűjtvén, hivatást igyekeznek toborzani a szociálizmus tanának. Megérkezésük és céljuk rögtön észrevétetvén, mielőtt többekkel érintkezhet-

Ott fekszik szemeit lehunyva, hallgatagon, a kis ujját sem bírná most fölemelni az örsi kasznár ellen. Nem lát, nem hall, mert ha hallaná a Zsófi felesége óbégatását, amint fejére kulcsolva kezét, végig jajgat a szálláson: bizonynyal odaszólna neki, hogy „ugyan ne csinálj olyan nagy patáliát, fáj is a' neked, hogy en meghaltam, te czudar!“ Bizony megmondana neki, csak hogy nem szól, mert a halottak igen okosan viselik magukat és nagyon csendes társalkodók.

A félszer alatt az öreg András a „faragó ember“, (amilyen van minden szálláson) szoktatja engedelmisségre a deszka-szalakat, koporsót készítvén belőlük. — El-elcsóválja deres fejét, hogy még a Miskanak is ő szabja ki az utolsó lakhelyét, ő, aki már a 73-at tapossa. Talán már úgy járt ő vele a halál, mint a debreczeni vén kofával, hogy t. i. elfeledkezett róla. Ő lássa.

A népség apraja-nagyja elindul „halott-nezni“. Zsófi úgy játszik előttük, mint egy teátrista; rá-raborul a halottja szívére, meg a keblére, siratva, zokogva végig csókolgatja. És nincs aki megszólítaná s megkérdené tőle, hogy „te cifra lélek nem volt módodban ezt cselekedni (hogy keblére borulj) addig, amíg élt?“ A kis gyerek, a két éves flucska csak bámul, nem tudja mire vélni, hogy miért jön hegyibéjük az egész pusztá? Néha meg-megrántja anyja szoknyáját, de

A „SZABADSÁG“ TÁRCZÁJA.

Temetés a pusztán.

— Ugy biz' a'! — A szegény Igyártó Miska meghalt, pedig még csak 28 esztendő volt, a legjavában. — Ott nőtt fel a lángi uradalomban, az apja is cseléd volt a grófnál.

A télen szerezte a nyavalyáját, mikor az örsi kasznárt vasvillával kergette ki a pusztából egész a szomszéd határig, azért a csekélységért, mert nem tudta eléggé elfogadható okokkal igazolni (t. i. a kasznár) azt, hogy mit keres ő esti 9 órakor a Igyártó Miska házában, mikor a menyecske egyedül van otthon.

No hát akkor megfázott szegény Miska, mert csak úgy főveg nélkül cselekedte meg azt a sportot. Azután meg a bánat is emésztette, legalább Szipirtó Tamásné erősíti, hogy hallotta Miskától azon őszinte nyilatkozatot, miszerint az ő élete, az ő (Miska) becslése szerint, nem ér egy ütötaplót. . . . Hogy nem szerette volna [a felesége az a híres Maczó Zsófi, pedig csak három év előtt vitte az Igyártó Miska házához négy vászon ingét, gombos prusztlikját, rózsa szoknyáját, deli vörös kendőjét, pillangós czipőjét. Az ám, három éve mult a farsang-

tek volna, elfogattak és származási helyökre tolonczoltattak.

2. Mező-Keresztes község kebelében Gere Károly és másik két társa, mint a heves-megyei szocialisták tanítványa, csendes konferenciákon hozzá látott a toborzáshoz s a szocializmus híveit igyekezett reá birni, hogy a Kömlön tartandó nagy népgyűlésen jelenjenek meg. Tényleg alattomos munkálkodásuknak sikerült nagy csendességben 30 főből álló csoportot összetoborzani, de az izgatás még kellő időben észrevétetvén, az értelmes előljáróság, gazdaközönség és csendőrség vállvetett közremunkálkodása- és zaklatásainak sikerült a bajt legalább momentán elfojtani. A vezetők állandóan rendőri felügyelet alatt állanak, működésük ismeretes, a működés hatása azonban bizonytalan és ismeretlen.

3. Szemere községbe egy ismert szocialista izgató mesterlegény lett haza tolonczolva, ki is megérkezése után a socialismus tanának rögtön különösen agilis apostolává szegődött be. A talaj a szocialisticus izgatásra ezen községben kiválóan alkalmas, s bár a szocialista vezér mint nem szemerei illetőségű a községből sürgősen eltolonczolva lett, mégis néhány napi ott tartózkodása is elegendő volt arra, hogy a földművelő ujság veszélyes cikkeivel a lakosság egy részét megmetyelje. A község rendőri felügyeletéről gondoskodva van. Ma a lakosság inficiált részének magatartása jóakarátúnak mutatkozik, de a fejlemények előre nem láthatók.

4. Mező-Kövesd község több lakosához Orosháza és Hódmező-Vásárhelyről érkeztek levélbeli megkeresések, melyek kilátásba helyezték, hogy legközelebb több szocialista vezér érkezik a községbe, a szocialista szervezet megalakítására. Dicsérettel kell kiemelni, hogy a mező-kövesdi gazdák józan gondolkodása nem reagál a népboldogító ámitására s együttesen öröködi a község biztonsága felett és tényleg a levelek megérkezését kikutatva, annak eredeti példányait a hatóságnak beszolgáltatták. Rögtön megtették az intézkedések, hogy az agitátorok megérkezésük esetén kellő elbánásban részesítsenek, de dacára az övrendszabályoknak, az utcákra éjjelenként a földművelő

lap számos példányát szórattott szét, melyeknek terjesztőit a legnagyobb homály fedte. Végre is sikerült Szép Lajos asztalos műhelyéből 2 szocialista asztalos segédet tettem érni, kiket is azonnal eltolonczoltattak, a szétszort lappéldányok pedig lehetőleg összeszedettek. Ma a községben nyugalom uralkodik.

5. Bogács községben, melynek lakossága meszfuvarozásban sokszor keresi fel az alföldet, több egyén valja magát szocialistának s foglalkozik a földosztás eszméjével. A lakosság a községben szegény s a nihilizmus felé hajlik és földművelőlap több példányban jár s annak vért lehelő cikkei a lakosság fogékonyságában alkalmas talajra talál. A lakosság mind azt elhiszi, mit írva lát s nyíltan hirdeti, hogy ezen lap cikkei valók, mert különben a kormány sem ezen cikkek kinyomatását, sem terjesztését nem engedné meg, s ezen tilalom hiánya a szocialista tanok igazságának legnagyobb bizonyítéka. A mozgalom ez idő szerint még csak fejlődésben van, állandóan kellő figyelemmel kísértetik.

6. Mező-Csáth községébe szintén egy nemzetközi hazátlan szocialista vetődött be, ámitotta a népet s a szocialista táborba álljelszavak hangoztatása mellett 47 tagot toborzott és iratott alá. A veszélyes működés rögtön észrevétetvén, az agitátor eltolonczoltattott.

7. Zsércz és Noszvaj községekben szintén nyomai mutatkoznak annak, hogy a talaj inficiálva van és a hevesmegyei agitátorok működése nem hatálytalan. A mozgolódás állandó figyelem tárgya, de eddig nem mutatkozott oly jelenség, mely a hatósági közbelépést tette volna szükségessé.

Amint fentebb is jeleztem, a közigazgatási hatóság ezen jelenségeket nem nézi némán, nem várja a történendőket összetett kezekkel, hanem megteszi az intézkedéseket, hogy a baj kitörését megelőzhesse. Eddigi fontosabb intézkedéseim a következők:

1. A szocializmus legjobb terjesztője a nyomor, a hol tehát a nyomor jelenségei mutatkoztak, utasításomra a közigazgatási hatóság képviselője rögtön megjelent, hogy a bajt enyhítse, a nyomorral kapcsolatos igazításoknak elejét vegye s a lakosság meggyőződésébe belecsepegtesse azon tudatot,

hogy nincs elhagyatva, hanem bajainak minden orvosságát a törvényhatóságnál megtalálja.

2. Utasítottam a főszolgabírákat, hogy a gazdaközönség érdekképviseletét minden községben megbízható gazdaemberekből alakítsa meg, akik az előljáróságot működésükben támogatják, a községben történekről tudomást szereznek, sorsosaik közé beférköznek, a történekről referálnak és a főszolgabírónak a szükséges jelentést azonnal megteszik.

3. Szigorúan utasítottam a főszolgabírákat, hogy a járásukhoz tartozó községek lakosságával a legintimebb érintkezésben tartásuk fenn. Most nem az irodai munka pontos végzéséről, hanem fontosabb érdekek megóvásáról van szó, meghagytam tehát, hogy a főszolgabíró irodájában csak kivételesen tartózkodjék, hanem állandóan uton, folytonosan hívei között ambuláljon, mert csak így lehet alkalma személyesen észlelni, ellenőrizni, intézkedni és gyógyítani mindent.

4. Utasítást adtam, hogy a felmerülhetők munkás kérdések és cselédpanaszok kivételesen minden más ügyek felretételével, praferenter elintéztessenek, hogy ez által is documentálva legyen, hogy a közigazgatási hatóság intézkedéseire sem a jogi igazság, sem a gyorsaság tekintetében kétség nem fér.

5. Elrendeltem, hogy a szocialista gyűlések bejelentett megtartását akadályozni nem szabad, de azon hatóság képviselőjének jelen lenni elsősorú kötelesség. A nyílt ülések politikai tekintetben mindég helyesebbek, mint az ellen nem őrizhető alattomos gyűlések, mert ezeken alkalma nyílik a közigazgatási tisztviselőnek arra, hogy a gyűlés menetét felügyelje, a népámitók működését ellenőrizze és a gyűlés alatt, vagy a gyűlés után az egybegyűlt tömeget felvilágosítsa és a helyesebb irányba terelje.

6. Elrendeltem, hogy az illetőség nélküli agitátorok rögtön, midőn megjövételük észrevetetik, elfogassanak és a kellő formások betartása mellett, sürgősen, feltűnéség kerülésével származási helyére tolonczoltassanak.

7. Lépéseket tettem a csendőrkerületi parancsnokságoknál az iránt, hogy a csendőrőrsök száma szaporíttassék s oly helyeken, hol a szocialista mozgalmak jelenségei mutatkoznak és a jelenlegi csendőr-őrsállomás-

ez most el van foglalva szerepével, majd egy-egy percze sirást kezd, hanem irgalmas szívű asszonyok rögtön hazudnak neki valamit, amiért elhagyja; azután a Bodri kutyával akad sürgős elintézni valója, aki olyan értelmes kutya-pofával járkal a terítő körül és alatt, talán mélyebben is érzi a veszteséget, mint Zsófi. — A kis két éves fiu megfogja fülét s mintha értenék egymást, olyan szépen eltársalognak együtt azon az ártikulatlan gyerek-nyelven.

A közönség pedig visszafojtott lélekzettel mind a halottra néz, hogy hátha megmozdulna, mint ahogy a Munkácsy képén minden szem a Krisztusra van szegezve.

Estére összejönnek a férfiak is, „virrasztanak”. Elénekelgetik a „Te benned bízunk“-at, meg a „Haragodnak nagyvöltában“-t; ez a keresztény felebaráti cselekedet pedig pálinkaivás nélkül meg nem történhetik. Ugy van az rendén a parasztembereknél, hogy minden hagyatékából legelőször a zsidó vegye ki a részét.

Másnapra az öreg András is összetakolta a hajóját, mely Igyártó Miksát szállítja. Biz az elég durva, festetlen koporsó. (de magunktól kikerül), hanem azért szénnel igen pompásan rá lehet pingálni, hogy: eltt 28 éveket.“

Délután kocsit küldetik az egyházi személyekért. Jó lovai vannak az uradalomnak,

ugy kirepitik a papot meg a kántort, mint a semmit. — a kocsis mondásaként.

Lábujjhegyre ágaskodva lesik a pusztán, hogy jönnek-e már s mikor megérkeznek, legelőször is szabadságot állománybeli kutyák rohannak a kocsis elé, egyáltalán nem viseltetve kellő tisztelettel a belső emberek iránt; a népség pedig töri magát mind, hogy kezét csókolhasson, ritkán jut papot látniok. A kántor azzal vet véget a dolognak, hogy három múzsafival együtt keményen énekre gyujt:

„Szomorú a halál a gyarló embernek,
Halál tövisétől mindenkinek rettegnek,
Kiváltképen, a kik világnak örülnek
Nehez életüktől megválni ezeknek.“

Igaz ugyan, hogy a „kiváltképen“ kezdetű sor kiváltképen nem illik Igyártó Miskara, de hát a kántorok gyakran fején találják a szeget.

A három múzsafi nem egészen igaz járatban levő hangokon ugyan, de annál nagyobb buzgalommal fujja. Zsiga kántor méltóságának érzetében szájának — minthogy a kelleténél több — ilyenkor csak a fejét szokta használni és pedig úgy panyókára vetve. Méltóságának érzetében mondom, mert a temetésen a halott után a kántor az első személy, kire annyi fül hallgat és szem néz.

Maczó Zsófi ugy rá-ráveti magát a ko-

porsóra, mint a nyári vihar a kölesre; görcsösen megragadja a fedelét s bő könnye omol. Hátha mégis igazán fáj neki a veszteség, hiszen ugy sir, mint a zápor. Ki tudja?! Sakespere azt mondja, hogy: „ha asszonyi köny teherbe ejtené a földet, annak minden cseppjéből egy krokodil születnék.“ (Othello.)

A pap lemorzsolja a halotti könyörgést, aztan elmondja — ki tudja hányadikszor — azon orációját, melynek czime „fiatal családapa felett.“ Ezek mind igen közönséges dolgok, ezek hallatára még a keserűség nem vet nagyobb hullámokat, hanem jön a kántor, az aztan teszi. Olyan bucsuztatót csap, hogy az ott hallgató jegenyefa is sirna, ha tudna. Mikor elkezd, hogy: „Számítalan keserű könnyeknek sűrű záporait hullatják zokogva a mi bánatos szemeink borus fellegeinek sötét árnyékai“ stb. ekkor, mint valami kommandóra mindenki a szeméhez viszi kötevényét, a kinek nincs olyan, hát az az öklével támadja meg saját szeméit.

A kis árva Igyártó csak bámul, hanem egyszer a parádés kocsis Viczája — olyan két éves buksi — elkezd körmeivel kapargatni a koporsót; a kis árva Igyártó ugy fogja fel a dolgot, hogy ez a vakmerő birtokháborítás, főlemeli bamba, kövér kezét s arczába üt a parádés kocsis Viczájának, mire az elkezd a sirást a legfelső skálán.

ról fel nem ügyelhetők, legalább ideiglenesen csendőr-küldetmények létesítenek.

A földművelő és más szocialista lapok, amennyiben ez lehetséges, összeszedetnek és minden további vita megelőzhető okából azonnal megsemmisítenek.

Mindezen intézkedéseim nyilvánvalóvá teszik, hogy úgy a központi vezetőség, mint kültisztviselőink tudatában vagyunk a veszély nagyságának, ismerjük azon várakozásoknak mérvét, melyet működésünkhöz a megye közönsége fűz. Úgy én, mint főszolgabíróink lehetőleg csendes uton igyekszünk a bajt lokalizálni s nem hiányzik nálunk sem az erő, sem a bátorság, mely esetleg az üres formák megsértésével is a közállomány békéjének, biztonságának megvédésére vállalkozik. Kénytelen vagyok azonban jelezni, hogy az eddigi veszélyvel szemben rendelkezésünkre bocsátott eszközök a fennforgó veszély elhárítására elégtelenek. A gyülekezési jog, szabad a gyűlések feloszlata után az újabb más helyeken való összegyülekezés, tiltó és büntető akadályokba nem ütközik, a szocialista tanok nyílt hirdetése, az anarchista dicsőítése büntető határozatokba nem ütközik, miután jelenlegi büntető törvénykönyvünk módot nyújt arra, hogy ezt mint eszmefuttatást a büntetlenség köntösébe öltöztessék.

A földművelő s más szocialista lapok, amennyiben ez lehetséges, összeszedetnek és minden további mérget és gyűlöletet lehelő cikkekkel árasztja el az országot és mérgezi meg a mindent elhívó műveletlen tömeg kedélyvilágát. Köztudomású dolog, hogy a sajtót e visszaélésekre oly egyének használják fel, kik lelkiismeretlenségéből csupán önhasznukat lesik s nem törődve a vésszel, a mely agitációjukból származik, csak arra néznek, hogy a lap bő elterjedést nyerjen és a látítás dús bevételt eredményezzen. Hazafias aggodalmakkal kénytelen vagyok constálni, hogy a munkás nép egy újabb uzsora, a szabad sajtó uzsorásainak képezi anyagát és a szabadsajtó örve alatt a munkás nép mai szorult helyzetét egyes lelketlen igazgatók büntetlenül használják ki.

Okvetlenül szükséges tehát, hogy a gyülekezési jog szabályoztassék és a szocialista sajtó visszaéléseivel szemben kellő rendszabályok állitassanak fel és foganatosításnak. Ily rendszabályok hiányában minden igyekezetünk hatástalan marad.

Persze vannak, a kik ezt mind a kántor bucsuztatója hatásának tulajdonítják.

Azután elindulnak, az egyetlen pusztai harang (mert az is van) siró csilingelése mellett, kiviszik Igyártó Miskat az akáczfák alá, a hol aztán „Nincs már szívem félelme” sat.

Maczó Zsófi már csak úgy csukladoz, fejét hol a jobb vállára, hol a balra veti. Egészen erőt vett rajta a szomorúság, ha nem azért nem felejt el kendőjét és vizitkáját megigazítani. Haza jövet a kis árva elég rosszul választva meg az időpontot, kenyeret kér az anyjától. Kérelmét sirással is sulyosbitja. Mire az anya végig veri a kicsikét, hogy: „ne, egyél; ne, kenyér; ne, sirj”. — A fertelmes tigris, hát szerette ez sajnálta ez az urát?!

Nem csoda, ha a férfi ilyenek után haza jön a sirból s mint az Arany János román czában azt mondja:

„Temetőben csendes az én házam.
Jobb neki ott én velem egy házban:
Oda viszem karon fogva
Magammal,
Magammal;
Ne bánjon így senki az én
Fiammal!”

Kajabusz.

Az alispán jelentését a közgyűlés lelkes eljenzéssel vette tudomásul.

Szolgabíróválasztás.

Az Orosz Zoltán elhunytával megüresedett szolgabírói állásra *Kafka Jenő* megyei alszámvevő választatott meg egyhangú lelkesedéssel. Az új szolgabíró azonnal tetette a hivatalos esküt.

Egyéb választások.

Az állandó választmányban megüresedett tagsági helyre *Répásky Béla*, a Reviczky-pénztár igazgató választmányi tagságra *L. Farkas Gusztáv*, a kórházi bizottságba *Kun Kálmán*, a nyugdíjintézet igazgató választmányi helyre *Orczy Gyula* választattak meg. A borellenőrző bizottság elnökévé dr. Csáthy Szabó István lemondása folytán a főispán dr. *Rácz Györgyöt*, egyik tagjává pedig *Szombathy Józsefet* nevezte ki. Az egri járás mezőgazdasági bizottságába póttagul *Fekete László* választatott meg.

A loávitató bizottságokba megválasztottak:

I. Miskolczi járás. Elnök: Bárczay István. Becslők: Kubacska István, Harangi Menyhért, Papp István. Tisztviselők: Buthy Lajos, Lukács Béla, Spiesz Jenő.

II. M.-csáthi járás. Elnök: Kubik Béla. Becslők: ifj. Dobozy Dániel, Melcer Aladár, Rosenfeld Pál. Tisztviselők: Feyér Endre, Hammer György.

III. Egri járás. (Mező-Keresztes) Elnök: gróf Péchy Constantin. Becslők: Kelcz Pál, Majthényi Endre, Prónay Endre. Tisztviselők: Bátky Gyula, Netter Kálmán.

IV. Egri járás. (Mező-Kövesd) Elnök: Majthényi Ádám. Becslők: Antóny Ágoston, Prónay József, Harangi Gyula. Tisztviselők: Bónis Bertalan, Ruttkay Imre.

V. Szendrői járás. Elnök: br. Radvánszky Géza. Becslők: Szekrényessy Árpád, Bárczay László, Sárkány Kornél. Tisztviselők: Zsóry Gusztáv, Csik László.

VI. Szentpéteri járás. Elnök: Ragályi Béla. Becslők: Elek Kálmán, Szathmáry K. Pál, Zsóry Barnabás. Tisztviselők: Vadnay István, Klein Mór.

VII. Ózdi járás. Elnök: Vladár Ervin. Becslők: Lossonczy Jenő, Szepessy Gyula, Porubszky István. Tisztviselők: Zsóry György, Schweitzer Gyula.

A közigazgatási bizottságba tiszti ügyészi helyettesül *Lengyel Lajos* választatott meg.

A fegyelmi választmány javasolja, hogy *Balogh Béla* vármegyei aljegyzőnek az ellene folyamatban levő fegyelmi vizsgálat során történt lemondása a közzolgálat érdekében elfogadtassék. A közgyűlés a lemondást elfogadta s elhatározta, hogy az ekként és az esetleg még megüresendő aljegyzői állásokat a júniusi közgyűlésen fogja választás utján betölteni.

A mező-csáthi vasut.

Kubik Gyula a mező-csáthi vicinális vasut építési költségeire törsrészvények jegyzése címén 21,000 frtot kér. Kéri továbbá azt, hogy vasutépítés céljaira M.-Csáthi községe részéről 80,000 frt, Tisza-Keszi részéről 20,000 frt, Tisza-Tarján részéről 10,000 frt, Tisza-Kürt részéről 2000 frtnak megajánlása jóváhagyassék.

Az állandó választmány javasolja, hogy a közgyűlés ebben az ügyben érdemileg még ne határozzon. A vasut irányára ellen van a választmánynak kifogása, azért azt indítványozza, hogy a márcziusban tartandó közgyűlési bejárás alkalmával a megye kiküldöttjei oda működjenek, hogy a vasutvonal Mező-Csáthról kiindulva ne a Keresztes-Nyárad és Emőd között építendő új állomásra, hanem az emödi állomásra térjen be. Így legalább a Heő-Papi és Igriczi községeket érinteni fogja. A mi a költségek megajánlását illeti, arra nézve azt javasolja, hogy a vármegye teljes erkölcsi és anyagi támogatásban részesítse a vasutat, bármily irányban építessék is az ki, miután arra szükség van. A hozzájárulás mérvére nézve azonban csak az engedélyezési tárgyalás után hatá-

rozzon a közgyűlés, a mikor t. i. kimutatják, hogy a kért összegre csakugyan szükség van.

A tárgy fölött élénk vita támadt.

Bizony Ákos a mező-csáthi vasut eszméjét melegen üdvözlö s azt hiszi, nincs Borsodvármegyében senki, a ki ennek a vasutnak mielőbbi létesítését ne óhajtana. Neki is az irány ellen van kifogása. Leghelyesebb irány volna, ha a vasut Nyékről kiindulva a közbeeső községek érintésével menne Csáthra. Igaz, hogy azok a községek eddigelé nem akartak a költségekhez járulni; ma azonban azt hiszi, hogy ha a vármegye kezébe veszi a dolgot, az érdekelt községek mind hozzá fognak járulni.

Feyér Endre a közhangulatból azt következteti, hogy Borsodvármegyében ennek a vasutnak kiépítését mindenki óhajtja. Csak az irány tekintetében van némi nézeteltérés. Ezelőtt 30 évvel — mondja szóló — mikor a Miskolc—budapesti vonalat építették, úgy tervezték, hogy az utat Nyékről Csáth felé építsék, ez azonban azon tört meg, mert Mező-Csáth nem volt hajlandó akkor 40,000 frttal az építési költségekhez járulni. Ma ugyanaz a község 80,000 frtot ajánlott meg. A többi községek azonban nem változtatták meg álláspontjukat. Nincs még három éve, hogy Melcer Géza elönmunkálati engedélyt kapott egy Nyéktől Csáth felé építendő vasutvonalra, akkor a közbeeső községek a hozzájárulást a legridegebben megtagadták. Nincs tehát más ut, mint a most tervezett ut. Hosszasan fejtegeti ezután a vasut jövedelmezőségét s indítványozza, hogy a közgyűlés ez ügyben érdemi eg határozzon.

Kovács Lajos az állandó választmány javaslatának védelmére kel s előadja, hogy úgy a közönségnek, mint a vasutnak az áll érdekében, ha az ut minél rövidebb, olcsóbb és minél több községet érint. Ha a csáthi vasut az emödi állomásnál csatlakozik az államvasuttal, rövidebb volna az ut valamivel, azután Szalonta, Igriczi és Papi községeket érintené s a mennyiben új állomási épületre nem volna szükség, 60,000 frttal kevesebbe kerülne. Keserű tapasztalataink vannak a vármegyében — mondja a szóló melyek arra intenek, hogy a vicinális vasutak építésénél okosan és előreláthatólag járjunk el. Az állandó választmány javaslatát elfogadásra ajánlja.

Radvány István attól tart, hogy a tervezett irány által a megye székhelyétől elterelik a forgalmat a főváros felé.

Kubik Béla hosszabb beszédben az előtte szólókkal polemizálva fejtegeti, hogy a tervezett irány a legrövidebb és legolcsóbb, a fővonalat merőlegesen érinti s így úgy Miskolc, mint Budapest felé a legközelebbi ut. Ő másfél évvel ezelőtt szintén felszólította az érdekelt községeket, mert a koncessió eredetileg Nyék felé kéretett, de ezek a községek ridegen elzárkóztak. Keresni kellett tehát olyan utat-módot, melyen a rég óhajtott vasutépítés kivihető. Ezt megtalálták a tervezett irányban. Azokat a bűnököt, miket a multban elkövettek, ne tessék ránk háritani. Érdemleges határozatot kér.

Körössy Dániel nagyon érdekes beszédet mondott. Elmondta, hogy Mező-Csáthnak az az érdeke, ha a környékén levő községeket magához vonzza. De hát nagy baj abban a járásban, hogy az egyik rész Melcerista, a másik rész Kubikista (Általános derűtlenség). A mit ezelőtt három évvel Melcer akart, azt a Kubikisták nem akarták. A mit most Kubik akar, azt a Melceristák nem akarják. Tessék összefogni, hogy ez nem politika, akkor lesz a vasutból valami (Általános helyeslés).

Melcer Gyula úgy látja, hogy a vasutat most már azok a községek is óhajtják, a kik eddig ridegen elzárkóztak. Ő egy másik vasutnál éppen úgy, mint most a főügyész úr óvatosságra intette a községeket, de majd megkövezték érte. Állítja, hogy a Csáth környékén lévő községek ezelőtt három évvel fel voltak világosítva; de a magyar ember későn látja be a maga előnyét,

akkor, a mikor már mellőzve vannak. Az az irány, mely Nyék felé terveztetett, most is a legjobb, a legrövidebb. Azt hiszi, hogy ha most felszólítják a községet, azok nem fognak elzárkózni. Az állandó választmány javaslatát fogadja el.

Dr. Tarnay Gyula alispán hosszabb beszéd kíséretében azzal a kiegészítéssel ajánlja elfogadásra az állandó választmány jól megalkotott határozatát, hogy a március 14-én tartandó közigazgatási bejárásnál a vármegye részéről kiküldendő tisztviselők a Nyéknek vezetendő irány mellett is foglaljanak állást.

A közgyűlés ezzel a kiegészítéssel az állandó választmány javaslatát elfogadta.

A szocialista lapok ellen.

Cikkünk elején már körvonalaztuk azt a határozatot, melyet Borsodvármegye törvényhatósága a szociális irányú lapok ellen hozott. Itt csak a vita lefolyásáról emlékezünk meg.

Az állandó választmány javaslatának előterjesztése után Blassejovszky Ferencz apátplébános kérdést intéz az iránt, mit lehet érteni a preventív intézkedések alatt?

Dr. Tarnay Gyula alispán előadja, hogy a preventív intézkedéseket majd a parlamentnek és a kormánynak lesz feladata megállapítani. Hogy a preventív intézkedésekre szükség van, azt napról-napra tapasztalják a közigazgatási tisztviselők. A hozzá érkezett jelentések kivétel nélkül úgy szólnak, hogy a „Földmivelő ujság“ cikkei szolgálatják azon szikrát, mely az összegyűjtött gyúanyagot felrobbantja. Ne szépítsük a bajt. Legyen erkölcsi bátorságunk bevallani, hogy rendkívüli viszonyok között rendkívüli eszközökre van szükség, hogy a szociális sajtó visszaélései ellen óvó rendszabályokat követelünk. A közbiztonságért jótállni nem lehet, ha a szociális sajtó tovább is izgat. Elfogadásra ajánlja az állandó választmány javaslatát.

Blassejovszky Ferencz az alispán felszólalása után megnyugszik, mert abból látja, hogy a megye határozata által csak tisztességtelen sajtó megszorítása céloztatik.

Kubik Béla a határozatból a preventív szót törölni óhajtja, egyébiránt a szociális lapok megszorítását ő sem ellenzi.

Kozma Elek úgy emlékszik, hogy az állandó választmány, mely báró Vay Béla indítványára mondta ki a határozatot, nem használta a preventív szót.

Báró Vay Elemér főispán előadja, hogy az állandó választmányban épen úgy mondta ki a határozatot, a mint a jegyzőkönyvben van.

Bizonny Ákos úgy látja, hogy a dolog érdemére nézve mindenki egy véleményben van. Öröndetes jelenségnek tartja, hogy a sajtószabadság korlátozását senki sem akarja, mely az alkotmányos szabadságnak ma még egyetlen biztosítéka. Az a kifejezés, hogy „a sajtószabadság sérelme nélkül“, őt nem elégti ki, óhajtja, hogy ez a kifejezés: „a sajtótörvény keretén belül“ a határozatban bennfoglaltassék.

A közgyűlés az állandó választmány javaslatát a Bizonny Ákos módosításával egyhangulag elfogadta.

Több kisebb-nagyobb fontosságú ügy elintézése után a közgyűlés tegnap délelőtt véget ért.

— **A lesi puskás.** Valamiképpen Zuboly, a „Szentivánéji álom“ hőse képzelte falat használt föl bizonyos enyelgésre; azonképpen a „Borsodvármegyei Lapok“ is a vármegyei állandó választmányt használta fel fal gyanánt, hogy dühének mérges nyilait reánk zudithassa. A fal mögöl lövöldöző kollega azonban nekünk nem ártott, mert azok, a kik a választmány ülésén jelen voltak, tudják, hogy a lapunkban megjelent „Statárium“ című cikket nem ítélték el olyan modorban, a mint azt ő állítja; mindössze csa egy pár kor-

mánypárti urnak nem tetszett az a hang, melylyel az elnyomott, szegény nép érdekeinek kifejezést adtunk. A kik pedig nem voltak jelen a választmány ülésén, szintén tudják, hogy abban a cikkben elítélésre méltó gondolat és kifejezés nincs. Egyébiránt a dolog érdemére nézve legközelebb visszatérünk. Most csak annyit jelentünk ki, hogy a nevezett cikket nem főgimnáziumi tanár írta. A fal mellől lövöldöző lesi puskásnak pedig csak annyit mondunk, hogy ne szolgalmatoskodjék ő a reánk vonatkozó dolgok elferditésével, hanem inkább azon törje a fejét, hogy micsoda formában adja elő olvasó közönségének, hogy Rohoncay Gedeon, a ki kortes czélokra kapott három millió forintot visszaadni indítványozta, örült; Bánffy Dezső pedig, a ki a milliókat és a szubvencziókat osztogatja, okos és bölcs férfit!

H I R E K.

Ne hagyjuk el testvéreinket!

Dr. Tarnay Gyula alispán ur jelentéséből arról értesültünk, hogy paradicsom Borsodvármegyében és több községben éheznek az emberek.

Mi hát a teendőnk? Az, hogy rajtok segítsünk.

Az ember akkor áll legközelebb istenhez, mikor jót cselekszik. S minél mélyebb embertársunk nyomora, annál szentebb kötelességünk, hogy rajta segítsünk.

Magyarország népe a legmagyarabb vidékeken éheznek és a nagy nyomor miatt lázong. Siessünk segélyre azoknak, kik éh-halállal küzködnek!

Siessünk, mert az éhezők előtt a perczek éveknél tetszenek. Siessünk, míg a nyomor végkép szét nem tépi nálok a fajszeretet kötelékeit. Siessünk, mert ha meg nem mentjük az éhezőkben a testvért, mint ellenségekkel kell velük szembe állanunk.

A fogoly Odisseuszt Kirke tündér étellel és itallal kínálta, de a hős nem evett, hanem így szólott a tündérhez: „Hogyan tudnék én most enni Kirke, mikor az én hazámiai éhséget és szomjúságot szenvednek?“ Jólétben élő emberek, adjatok hálát az egeknek, hogy hozzátok kegyes volt és gondolatok Odisseusz nemes szavaira!

Ne engedjük a népben azt a hitet, meggyökerezni, hogy a mi szívében hideg közönytől egyéb nincsen az ő szenvedése számára. Ne engedjük, hogy a népnek a szeretet istenébe vetett hite elzúlljék.

Szegény koldus szájából hallottam a következő felséges szavakat: „Alig várja az én jó istenem, hogy elfogyjon a tarisznyámból a kenyér, hogy mást adhasson helyette!“ Hallottátok-e valaha ennél magasztosab kifejezését az istenbe vetett hitnek? Ne engedjük, hogy ez a hit a nép lelkében meginogjon. Közeledjünk szeretettel a szenvedők felé.

Ki tudja, hányat tart vissza a mi kevés adományunk attól, hogy éhség által elkeserítve a csendőr fegyverének ne rohanjon? Ki tudja, vajjon egy ilyen fegyverbe rohanó ember szerencsésebb utószázadokban élő unokájából nem támad-e nemzetünknek egy új Petőfije?

Kiméljük a magyar életet és ne harcoljunk békében is önmagunkkal!

Felkérjük lapársainkat, hogy ők is kezdjék meg a gyűjtést az inséges magyar nép számára. Ha az árvamegyei tótoknak pár év előtt gyűjtöttünk, ne hagyjuk éhen veszni a saját testvéreinket se!

Lapunk közönsége számára a gyűjtést megindítjuk, és az adományokat rendszeresen nyugtazzuk. Adakozzék ki-ki tehetsége szerint!

Az irgalom istene látja azt, a ki hofitársaival szemben az irgalmat gyakorolja!

A szerkesztő.

— **Tanfolyam.** A kassai kir. ítélőtábla elnökének rendelete folytán Gallovich Győző kir. albiró részt vett Budapesten az igazságügyminiszter által egybehívott tanfolyamon, a mely a járásbírókknál legközelebb életbelépő ügymenetet volt hivatva megismertetni. A tanfolyam nyolcz napig tartott.

— **Gyűlés.** A miskolczi önkéntes tűzoltóegylet vasárnap tartotta XXV. évi rendes közgyűlését a városháza nagytermében Horváth Lajos elnöke alatt. Elnök üdvözlő szavai után felolvastatott az évi s pénztári jelentések, melyek öröndetes tudomásul szolgáltak. Következett a tisztújítás, mely a következő eredménnyel zárult: Elnök: Horváth Lajos, főparancsnok: Horváth László, pénztárnok: Fischer Lajos, orvos: dr. Kazai Mór, ügyész-titkár: dr. Varga Pál, mérnök: Adler Károly, szertárnok: Thury József, felügyelő bizottság: Kun Kálmán, Bartányi Gyula, dr. Ixel Soma, Porcs János, Forster Rezső. Ezután Kun Kálmán nagy lelkességgel kijelentette, hogy eddigi 50 frt évi ajándékát 100 irtra emeli fel. Óriási éljenzéssel fogadta a közgyűlés eme kijelentést. Most Láng Ottó egyleti tag terjesztette elő indítványát a 25 éves jubileumra vonatkozólag. Az indítvány így hangzik:

1. Intéztessék jelentés a város képviselőtestületéhez a lefolyt 25 év nevezetesebb mozzanatairól, melyek a tűzoltóegylet működési körében felmerültek és pedig memorandum alakjában.

2. Kéressék fel Miskolcz város képviselőtestülete, hogy a tűzoltóegylet iránt tanúsított eddigi érdeklődését és pártfogó támogatását a jövőben is terjeszse ki az egylet java- és dicsőségének gyarapítása és megszilárdítása céljából.

3. Tartassék egy, az egylet méltóságához és a 25 ik évforduló alkalmát méltató ünnepély, melynek részleteit a következő tervezetben vagyok bátor körvonalazni és elfogadásra ajánlani.

Tervezet a jubileum megünneplésének módozataira nézve:

I. Az ünnepély napján reggel disztribúció, melyben az esetleg meghívandó társjegyletek is résztvennének.

II. Reggeli 9 órakor néhai Kun József és néhai Martin Károly, az egylet nagynevű vezérffiai sirjainak megkoszorúzása, esetleg emlékbeszédek tartása.

III. Diszkozgyűlés a következő tárgysorozattal:

a) Elnöki megnyitó.
b) Az egylet 25 éves történetének felolvasása, esetleg hazafias költemény elszavalása.
c) Üdvözlő felirat küldése József főherczeg ő fenségének, mint a tűzoltóság védnökének.

d) Jubiláris érmek kiosztása. Az érmek a jubiláris alkalomra különösen készítendők.

e) A városi képviselőtestület üdvözlése, egyszersmind az egylet 25 éves működéséről szóló jelentésnek megküldése.

f) A jubiláris ünnepélynek jegyzőkönyvileg leendő megörökítése.

IV. Déli 1 órakor bankett.

V. Délután 3 órakor disz-, esetleg verseny-gyakorlat a mentő-osztály közreműködésével.

VI. Este 8 órakor táncvizgató a Népkert helyiségeiben az egyesület és a fizetéses tüzölők nyugdíjintézete javára.

A betérjett indítvány általános tetszősével találkozott. Ezután a működő tagok *Hörvath* László főparancsnok elnöke alatt tartották meg tisztújító közgyűlésüket. Szakaszparancsnokok lettek: *Kócs Sándor* és *Pasteiner Győző*, segédtsz.: *Eötvös Lajos*, zászlótartó: *Kolin András*, segédtsz.: *Bátorffy Ferencz*. Nagyon heves volt a segédtsz., a parancsnokság jegyzőjének választása, mely a következő eredménnyel végződött: *Láng Ottó* a „Borsodmegyei Lapok” segédszerkesztője, *Hrebenda Béla* városi aljegyző és *Balász Mihály* megyei hivatalnokkal szemben *Darvas László* ügyvéd-írnok lett a győztes.

— **Halálozás.** *Rumpf Frigyes*, a hajdunási ref. gimn. ifju tanára, a ki a miskolci ev. ref. főgimnáziumban is működött egy évig, febr. 7-én élete 32-ik, tanári működése 4-ik évében elhunyt. Szorgalom, pontosság volt jellemvonása s jól betöltötte azt a munkakört, a melybe elhivatott. Elhunytáról a veszteséget szenvedett intézet tanári kara adott ki gyászjelentést.

— **Gyászír.** *Nagy Pál*, ábrányi ref. tanító, a ki 33 évig volt a röges néptanítói pályán fáradhatlan s szakavatott munkás, hűséges gondnal teljesítve a ráváró kötelességeket, f. hó 7-én szélhűdésben hirtelen meghalt. Legyen az elhunytak emléke áldott!

— **Közművelődési estély.** A miskolci közművelődési egyesület pénteken este a „Seper”-szálló nagytermében házi estélyt rendezett, melynek érdekes és változatos programmszáma a nagyszámú közönség nagy érdeklődéssel hallgatta s folytonos tetszéssel kísérte. Először *Bukovszky Ilona* k. a., *Pollák Alfréd*, *Schwarcz Samu* felső ker. iskolai tanulók hegedűn, *Weisz Endre* ker. isk. növendék violán és *Zitterbarth Alajos* zenetanár gondonkán előadták a „*Sonata Pathétique*”-t dicséretreméltó ügyességgel. Ezután *Hrebenda Béláné* urnó a „*Bál után*”-ig monológot adta elő véghetetlen bájjal és szeretetreméltósággal. Majd *Kohn Irén* k. a. a „*Victoire Galap*”-ot játszotta el zongorán sok hivatott-ságra valló technikával. *Forster Rezső* ur felolvasása „*A szokás*”-ról, jóízű humoránál fogva tetszéssel találkozott. Még *Kertész Károly* ur játszott hegedűn három kedves piecet, végül pedig a felső ker. iskola zenekara a *Trovatore*-nyitányt játszotta el bravórral. Hangverseny után tánczra perdült a fiatal-ság. Az estély rendezéseért *Láng Ottó* titkár elismerés illeti.

— **Eljegyzés.** *Veisz Antal* cs. és kir. számvevő-örmmester szombaton tartotta eljegyzését *Kalász Béla* polgártársunk szép és kedves leányával: *Annával*. Zavartalan boldogságot kívánunk!

— **Nyomdászbal.** A miskolci könyvnyomdások szombaton este a *Korona* dísztermében táncmulatságot rendeztek. A táncmulatságot városunk több előkelő alakja is megtekintette, a kik mindannyian örömmel nézték a szép leányok és ifjak szilaj jó kedvét. A tánczhoz a zenét *Radics Lajos* szolgáltatta. A mulatók vigságának még az ablakon becsillámló napsugár gyenge téli fénye is csak alig tudott véget vetni, oly igazi jókedv uralkodott a teremben. Egyszer azonban mindennek kell, hogy vége legyen s reggeli 8 órakor már a *Korona* dísztermében is csendes lett minden. A tánczrendek igen csinosak voltak; pompás ötlet volt az „*Éjféli Ujság*” is, mely pontban 12 órakor jelent meg érdekes humorisztikus tartalommal s a jelen voltak névsorával.

— **Révész-bal.** Február hó 21-én lesz a fiataliságtól annyira kedvelt *Révész-bal*, a „*Seper*”-szálloda dísztermében és a mint értesülünk, az érdeklődés a fiataliság körében igen élénk. Fenti mulatságra jegyek előre

válthatók *Veró I. és társa* könyvkereskedésében, valamint este a pénziárnál.

— **A miskolci borbély-fodrászok** és borbély-fodrász ifjak önképző- és olvasóköre folyó hó 17-én, csütörtökön este 8 órakor az első rendes választmányi ülését tartja a kör helyiségében. 1. A számvizsgálók jelentése a kör pénz- és könyvtármegvizsgálásáról és ezzel kapcsolatosan a kör jövője és további fejlesztése felett intézkedés.

— **Hetven betörés.** Egy tizenegy emberből álló cigánykaravánt fogott el a hétfői országos vásár alkalmával a csendőrség, be-kísérte őket az ügyészség börtönébe. A jeles alakokra eddig nem kevesebb, mint *hetven betörés és nagyszámú lopás esete van reá bizonyítva*.

— **Vádindítvány Schwarcz Mór ellen.** *Schwarcz Mór* miskolci ékszerész és órás, ki oly ravasz furfanggal törte fel és rabolta ki üzletét, hogy a betörés elleni biztosításért járó 19.000 frt összeget megkaphassa — nem fog kikerülni az igazságszolgáltatás sújtó keze alól. Ugyanis — mint a leg-hitelesebb forrásból értesülünk, *Déván Ottó* kir. ügyész vádat emelt *Schwarcz Mór* ellen a B. T. K. 382. §-ába ütköző *minősített család büntette* miatt.

— **Védekezzünk!** Az O. M. G. E. szaklapja, a „*Köztelek*” többször figyelmeztette gazdaközönségünket az amerikai lóhere és amerikai luczerna káros, sőt veszedelmes voltára. Az amerikai luczerna beözönlése ellen tudvalevőleg *Mauthner Ödön* budapesti magkereskedő vette fel a harcot és ugyancsak *Mauthner* heti jelentéseiből olvassuk, hogy az amerikai luczernamag még folyvást oly nagy tömegben özönlik hazánkba, hogy az ilyen mag forgalmazói áraikat 4—5 forinttal leszállították és ezt körlevelekben tudatják a gazdákkal. Kötelességünknek tartjuk gazdáinkat figyelmeztetni, hogy óvakodjanak az amerikai luczernamagtól, a melyet igazi származása letagadásával tisztán, sőt európai luczernamag közé keverve árusítanak.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Ruttkay Menyhért.

N y i l t t é r .*)

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

B. lapjának szerdai számában *Perl Gyula* az „*Otthon*”-kávéház tulajdonosa cégünk ellen „*Óvás*” cím alatt egy nyilatkozatot tett közzé. Ezen nyilatkozatra, mely reális vád helyett csupán a harag üres szavait tartalmazza — válaszunk nem lehet, hanem megtettük *Perl* ellen a feljelentést a sajtó-bírósnál. A közönség tájékoztatására azonban szükségesnek tartjuk ezen helyen a következő tényállást konstatálni:

Mi *Perlnek*, minthogy sógora *Kertész Gábor* ur érte a kezességet elvállalta, eladtunk néhány hordó bort, melyeknek azonban *Perl* csak egy részét vette át és mi kénytelenek voltunk őt nemcsak a beraktározott áruk értékére, hanem esedékes számlánkra is, melyet ki nem egyenlített beperelni. *Perl* a bíróság természetesen elmarasztalta jogos követelésünk megfizetésében s minthogy tartozását mindennek daczára! ki nem fizette, ellene a végrehajtást kértük és foganatosítottuk is, mert több végrehajtás van ellene folyamatban, melyek által követeléseinket veszélyeztetve láttuk.

Ez ingerelte *Perl* haragra ellenünk és ez vitte — niert más nem vihette — arra, hogy ellenünk a nyilatkozatot megtegye. A közönségnek engedjük át az ítéletet az ilyen eljárás felett.

Fogadja igen tisztelt Szerkesztő ur nagy-rabecsülésünk kifejezését:

Óri és Hoffman,
budapesti bor- és pálinka-nagykereskedők.

*) E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Diósgyőrben a „Rákóczy”-hoz czimzett, jó forgalmu

kávéház

bor- és sörmérési joggal

bérbe kiadó, esetleg eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal Diósgyőrben. Árpád-utca 20. sz. alatt.

Egy jó karban levő

ZONGORA

elutazás miatt

jutányos áron eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

Nagyobb ipartelepre alkalmas!

Kazinczy-utca 13. sz. ház

május hó 1-től

több évre kiadó.

Értekezhetni:

Katona József

festő- és rőfös-üzletében.

Eladó!

Az Urak-utcáján 27-ik számú ház Medgyesaljára vezető része

720 □-méter terület

eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal ugyanott.

A „SANTAL EGGER”

Kiváló gyógyerejű készítmény. Feleslegessé teszi a Copaivát és Cubebát. Felülmulja pontos és biztos hatásban eső, hólyag- és vesebántalmaknál a külföldi gyártmányok legjobbját. A **Hama-melis Injecciónal** egyetemben használva a legmakacsabb folyást megszünteti. 1 üveg (40 darab) ára 1 frt 50 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 2 üveg Injección és 1 üveg Santal Egger bérmentve 3 frt 25 kr.

Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor”-hoz Budapest, VI., Váci-körut 17.

Kapható **Miskolczon Balog József, Baruch Gyula, Rácz Jenő és Szabó Gyula** dr. gyógyszerész uraknál.

A legdivatosabb ruhakelmék már megérkeztek!

Van szerencsém a n.-érd. közönség szives figyelmébe ajánlani korszerűen berendezett

férfi-szabó-üzletemet,

a hol a legdivatosabb férfi-ruhák kiváló finom angol és hazai kelmékből jutányos árban pontosan és gyorsan készíttetnek.

A tavaszi idényre a legújabb divatu eredeti angol kelmék nagy választékban érkeztek.

Szives megbizását kérve, maradok
tiszteléssel:

Fischer Jónás,
üzletvezető

Kronovitz F.,
férfi-szabó

Deák-utca, színház-épület.

TANONCZUL

fölvétetik

egy miskolci, jobb külsejű fiú

KOHN EDE

nagykereskedőnél.

Árverési hirdetés.

GUTMAN JÓZSEF magán-zálogintézete (Széchenyi-utca 96. szám Braunfeld Sándor üzlete tőszomszédságában) közhírré teszi, hogy a nála zálogban lévő és már elévült zálogtárgyak: arany-ékszer, értékpapír és különféle ingóságok

**1898. február hó 24-én,
d.-e. 9 órakor**

nyilvános árverésen eladatnak.

Egyszersmind figyelmeztetnek a zálogtulajdonosok, hogy a fenti időpontig zálogtárgyaikat **kiválthatják.**

Egyidejűleg ajánlom üzletem a kölcsönt igénylő közönség b. figyelmébe.

Üzletem reggeli 7 órától esti 7 óráig áll nyitva a t. közönség rendelkezésére.

Az üzlet szombaton is nyitva.

Miskolcz, 1898. február 10-én.

GUTMAN JÓZSEF,
magán-zálogháztulajdonos.

MEGHIVÓ.

A „MISKOLCZI HITELINTÉZET“

1898. évi február 20-án d.-e. 10¹/₂ órakor

SAJÁT HELYISÉGEIBEN TARTJA

XXIX. ÉVI

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a t. részvényes tagok tisztelettel meghívattak.

Tanácskozási tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésének tárgyalása.
2. A számadások megvizsgálása, a mérleg alapján a nyereség felosztása.
3. Három igazgatósági tag választása.
4. Négy felügyelő bizottsági tag választása.

Miskolcz, 1898. január 28.

A MISKOLCZI HITELINTÉZET igazgatósága.

A szavazati igazolvány, évi mérleg és jelentés folyó évi február hó 12-étől az intézet helyiségében átvehető.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.
Ültetés távolsága: 15—20 cm.
Talaj minőség: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.
Pflanzweite: 15—20 Cm.
Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-féle hirneves konyhakerti és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett
medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb
fűszer- és vaskereskedésekben
kaphatók.

A Budapesten. Andrassy-út 23. sz. a. létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával s a Mauthner névvel jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

A Miskolczi Gőztéglagyár Részvénytársaság

VI. évi RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1898. évi márczius hó 8-án, délután 3 órakor tartja meg

Miskolczon, a „Kereskedelmi és Iparkamara“ tanácskozási termében, melyre a részvényes tagok tisztelettel meghívattak.

A közgyűlés tanácskozási tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésének tárgyalása.
  2. A számadások megvizsgálása, mérleg megállapítása és a nyereség felosztására vonatkozó intézkedés.
  3. A felügyelő bizottság 5 tagjának 1 évre megválasztása.
  4. A társasági alapszabály 8. §. értelmében esetleg bejelentett indítványok tárgyalása.
- Kelt Miskolczon, 1898. február hó 6-án.

Az igazgatóság.

Azon részvényes urak, kik a közgyűlésen részt venni kívánnak, legyenek szivesek részvényeiket az alapszabályok 11. §. értelmében f. évi február hó 15-től febr. 25-ig bezárólag d.-e., a hivatalos órák alatt elismervény ellenében letétmenyezni a Miskolczi Takarékpénztárnál, a Miskolczi Hitelintézetnél, a Miskolczi Takarékegyetnél és a Borsod-Miskolczi Hitelbanknál vagy a téglagyári irodában (Püspök-utca 5. szám).

Kivonat az alapszabályokból.

11. §. Bármily közgyűlésen csak azon részvényesek vehetnek részt, kik részvényeiket az egybehívási hirdetésben megnevezett letéti helyeken, a hirdetésben kitűzött határidő alatt és az itt megnevezett módon letétmenyezték.

A részvények a közgyűlés kihirdetése napjától számított 10 nap alatt az igazgatóság által megnevezett helyen és órák alatt tétmenyezhetők le. Ezen határidőn túl részvények e czélból nem fogadtatnak el.

Az évi mérleg február 25-től a társulati irodában (Püspök-utca 5. szám), átvehető.

Makra Mátyás utódai

asztalos- és kárpitos-bútorgyárából

Gyöngyös. -- Miskolcz.

Kitüntetve az 1896. évi ezredéves országos kiállitáson.

Van szerencsénk a t. közönség becses tudomására hozni, hogy

Miskolczon, a Széchenyi- és Szemere-utcza sarkán levő Debreczeny-féle házban egy, a mai kor mindennemű kívánalmait teljesen kielégítő

BUTORÁRU-CSARNOKOT

rendeltünk be és mint gyöngyösi bútorgyárunk fióktelepét, azt meg is nyitottuk.

Nem czélunk nagyhangu reclamnyilatkozatokkal a közönséget megtéveszteni, hanem **saját készítésű, jó, szolid kivitelű** és mégis **jutányos árban** számított bútorok kiszolgálása által szándékozunk a bizalmat kiérdemelni.

Raktáron tartunk mindennemű

asztalos- és kárpitozott munkát,

vasbútorokat, hajlitott bútorneműeket,

tükröket, képeket, piperebútorokat, szőnyeg- és teppich-árakat.

Elvállalunk menyasszonyok kiházásítására teljes berendezéseket,

háló, ebédlő, úri szoba-, szalon- boudoir- és irodaberendezéseket,

szállodák, kávéházak, gyógy- és fürdőházak,

nyaralók, klubok, kaszinók, egyletek és hivatalok berendezését,

szóval minden, szakmánkba vágó bármily kényes izlésnek megfelelő munkát.

Asztalos-bútorok saját bútorgyárunkban Gyöngyösön készülnek, míg a kárpitozott bútorok miskolczi műhelyünkben, melyet külön „decorationer“-ünk vezet és bármily kárpitos vagy diszítésű munkát házon kívül is elvállal.

Fizetési föltételeink a legmértányosabbak, sőt külön

részletfizetési osztályt

is rendeltünk be, hol bárki a legkönnyebb fizetési módozatok mellett vásárolhat.

A n.-é. közönség támogatását és bizalmát kérve, maradunk

tisztelettel:

Makra Mátyás utódai.

